

פתרון תרגיל בית 4 – מבוא להסתברות וסטטיסטיקה 88-165 – קיץ 2013

1. נסמן את המאורעות הבאים: K – הסטודנט קרא את ההוראות. B – הסטודנט יקבל ציון B.

$$P(B|K) = \frac{1}{4}; \quad P(B|K^c) = \frac{1}{5}$$

א. נעזר בנוסחת ההסתברות השלמה: $P(B) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4} + \frac{1}{5} \cdot \frac{3}{4} = \boxed{0.2125}$

ב. נעזר בנוסחת בייס: $P(K|B) = \frac{P(B|K)P(K)}{P(B)} = \frac{\frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4}}{0.2125} = \boxed{0.294}$

3. שאלת הוכחה.

א. למעשה צריך להוכיח כי: $P[A \cap (B \cup C)] = P(A) \cdot P(B \cup C)$
הוכחה:

$$\begin{aligned} P[A \cap (B \cup C)] &= P[(A \cap B) \cup (A \cap C)] \\ &= P(A \cap B) + P(A \cap C) - P[(A \cap B) \cap (A \cap C)] \\ &= P(A \cap B) + P(A \cap C) - P(A \cap B \cap C) \\ &= P(A \cap B) + P(A \cap C) - P(\emptyset) = P(A \cap B) + P(A \cap C) \\ &= P(A)P(B) + P(A)P(C) = P(A)(P(B) + P(C)) \\ &= P(A)P(B \cup C) \end{aligned}$$

מ.ש.ל.

הערה: בהוכחה הסתמכנו על אסוציאטיביות החיתוך, חוק הפילוג לחיתוך, וכן על אקסיומות הסתברות.

4. הערה: בכל הסעיפים נעזר בנוסחת הסכום של סדרה הנדסית אינסופית.

ההסתברות שהראשון ינצח כאשר יש 2 משתתפים:

$$P(\#1 \text{ of } 2) = p + (1-p)^2 p + (1-p)^4 p + (1-p)^6 p + \dots = \frac{p}{1-(1-p)^2} = \boxed{\frac{1}{2-p}}$$

ההסתברות שהראשון ינצח כאשר יש 3 משתתפים:

$$P(\#1 \text{ of } 3) = p + (1-p)^3 p + (1-p)^6 p + \dots = \frac{p}{1-(1-p)^3} = \boxed{\frac{1}{p^2 - 3p + 3}}$$

ההסתברות שהראשון ינצח כאשר יש n משתתפים:

$$P(\#1 \text{ of } n) = p + (1-p)^n p + (1-p)^{2n} p + \dots = \boxed{\frac{p}{1-(1-p)^n}}$$

5. נסמן: C – שמרן, L – ליברל.
 המאורע A – החבר הצביע אותו דבר 3 פעמים ברצף.
 המאורע A מורכב מכך שהחבר הצביע 3 פעמים "כן" או 3 פעמים "לא", לכן:

$$P(3 \times \text{Same}) = P(3 \times \text{Yes}) + P(3 \times \text{No})$$

בעזרת נוסחת ההסתברות השלמה נחשב:

$$\begin{aligned} P(3 \times \text{Yes}) &= P(3 \times \text{Yes} | C)P(C) + P(3 \times \text{Yes} | L)P(L) \\ &= 1 \cdot \frac{n}{100} + p \cdot \frac{100-n}{100} = p + (1-p) \frac{n}{100} \end{aligned}$$

מטעמי סימטריה ההסתברות הנ"ל שווה להסתברות $P(3 \times \text{No})$.

$$P(3 \times \text{Same}) = 2 \left[p + (1-p) \frac{n}{100} \right]$$

לפיכך ההסתברות המבוקשת:

6. יהי X מ"מ המציין את מס' הכדורים השחורים שנשלפו מתוך 4 כדורים שנשלפו סה"כ. תחום הערכים של המ"מ: $1 \leq X \leq 4$.

טבלת פונקציית ההסתברות:

$X = k$	1	2	3	4
$P(X = k)$	2/42	15/42	20/42	5/42

פרטי החישוב:

$$P(X = 1) = \frac{\binom{6}{1} \binom{3}{3}}{\binom{9}{4}} = \frac{2}{42}$$

$$P(X = 3) = \frac{\binom{6}{3} \binom{3}{1}}{\binom{9}{4}} = \frac{20}{42}$$

$$P(X = 2) = \frac{\binom{6}{2} \binom{3}{2}}{\binom{9}{4}} = \frac{15}{42}$$

$$P(X = 4) = \frac{\binom{6}{4} \binom{3}{0}}{\binom{9}{4}} = \frac{5}{42}$$

התוחלת והשונות של X :

$$E(X) = \frac{1}{42} (1 \cdot 2 + 2 \cdot 15 + 3 \cdot 20 + 4 \cdot 5) = \frac{8}{3}$$

$$E(X^2) = \frac{1}{42} (1^2 \cdot 2 + 2^2 \cdot 15 + 3^2 \cdot 20 + 4^2 \cdot 5) = \frac{23}{3}$$

חישוב עזר:

$$V(X) = E(X^2) - [E(X)]^2 = \frac{23}{3} - \left(\frac{8}{3}\right)^2 = \frac{5}{9}$$

7. ערך הקבוע k :

$$1 = \sum_{i=0}^4 P(X=i) = \sum_{i=0}^4 \frac{k-i}{3k} = \frac{k}{3k} + \frac{k-1}{3k} + \dots + \frac{k-4}{3k} = \frac{5k-10}{3k} \Rightarrow \boxed{k=5}$$

התוחלת:

$$E[X] = \sum_{i=0}^4 i \cdot P(X=i) = \sum_{i=0}^4 \frac{i(5-i)}{15} = \boxed{\frac{4}{3}}$$

השונות:

$$E[X^2] = \sum_{i=0}^4 i^2 \cdot P(X=i) = \sum_{i=0}^4 \frac{i^2(5-i)}{15} = \frac{10}{3}$$

$$V[X] = E[X^2] - (E[X])^2 = \frac{10}{3} - \left(\frac{4}{3}\right)^2 = \boxed{\frac{14}{9}}$$

8. ערך הקבוע c :

$$1 = \sum_{i=0}^{\infty} \frac{c}{3^i} = c \sum_{i=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right)^i = c \left(\frac{1}{1-1/3}\right) \Rightarrow \boxed{c = \frac{2}{3}}$$

התוחלת של X :

$$E[X] = \sum_{i=0}^{\infty} i \cdot P(X=i) = \sum_{i=0}^{\infty} i \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{3^i} = \frac{2}{3} \sum_{i=0}^{\infty} \frac{i}{3^i} \stackrel{(*)}{=} \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{4} = \boxed{\frac{1}{2}}$$

(*) חישוב המעבר ע"י סכום סדרה הנדסית:

$$\begin{aligned} \sum_{i=0}^{\infty} \frac{i}{3^i} &= 1 \cdot (1/3) + 2 \cdot (1/3)^2 + 3 \cdot (1/3)^3 + \dots = 1/3 \cdot (1 + 2 \cdot (1/3) + 3 \cdot (1/3)^2 + \dots) \\ &= 1/3 \cdot \frac{1}{(1-1/3)^2} = \frac{3}{4} \end{aligned}$$

הסתברות ש- $X > 5$:

$$\begin{aligned} P(X > 5) &= 1 - P(X \leq 5) \\ &= 1 - \frac{2}{3} \cdot \left[\left(\frac{1}{3}\right)^0 + \left(\frac{1}{3}\right)^1 + \left(\frac{1}{3}\right)^2 + \left(\frac{1}{3}\right)^3 + \left(\frac{1}{3}\right)^4 + \left(\frac{1}{3}\right)^5 \right] = \boxed{0.00137} \end{aligned}$$

הסתברות ש- X אי-זוגי:

$$\begin{aligned} P(X \text{ odd}) &= 1 - P(X \text{ even}) = 1 - \sum_{k=0}^{\infty} P(X=2k) = 1 - 2/3 \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{3^{2k}} \\ &= 1 - 2/3 \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{1}{9}\right)^k = 1 - 2/3 \cdot \left(\frac{1}{1-1/9}\right) = 1 - 3/4 = \boxed{\frac{1}{4}} \end{aligned}$$

9. המ"מ X מקבל את הערכים 0, 2, 4, 6, 8.

פונקציית ההתפלגות של $Z = (X - 2)^2$:

טבלת חישוב הטנספורמציה:

$X = k$	0	2	4	6	8
$z = (x - 2)^2$	4	0	4	16	36
$P(X = k)$	1/9	2/9	3/9	2/9	1/9

פונקציית ההתפלגות של Z :

$Z = k$	0	4	16	36
$P(Z = k)$	2/9	4/9	2/9	1/9

התוחלת והשונות של Z :

$$E(X) = 0 + 4 \cdot \frac{4}{9} + 16 \cdot \frac{2}{9} + 36 \cdot \frac{1}{9} = \frac{28}{3}$$

חישוב עזר: $E(X^2) = 0 + 4^2 \cdot \frac{4}{9} + 16^2 \cdot \frac{2}{9} + 36^2 \cdot \frac{1}{9} = 208$

$$V(X) = E(X^2) - [E(X)]^2 = 208 - \left(\frac{28}{3}\right)^2 = \frac{120.889}{1}$$

פונקציית ההתפלגות של $Y = \frac{X - 2}{X + 2}$:

$Y = k$	-1	0	1/3	1/2	3/5
$P(Y = k)$	1/9	2/9	3/9	2/9	1/9

התוחלת והשונות של Y :

$$E(X) = -1 \cdot \frac{1}{9} + 0 \cdot \frac{2}{9} + \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{9} + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{9} + \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{9} = \frac{8}{45}$$

חישוב עזר: $E(X^2) = (-1)^2 \cdot \frac{1}{9} + 0^2 \cdot \frac{2}{9} + \left(\frac{1}{3}\right)^2 \cdot \frac{3}{9} + \left(\frac{1}{2}\right)^2 \cdot \frac{2}{9} + \left(\frac{3}{5}\right)^2 \cdot \frac{1}{9} = \frac{329}{1350}$

$$V(X) = E(X^2) - [E(X)]^2 = \frac{329}{1350} - \left(\frac{8}{45}\right)^2 = \frac{0.2121}{1}$$